

Finansklagenemnda Person

Uttalelse FinKN-2017-118

20.3.2017

Storebrand Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uriktige opplysninger ved tegning? – Grov uaktsomhet? – fal. §§ 13-2, 13-3, 13-4, 13-13.

Ved tegning av uføredekning våren 2013 opplyste forsikrede om kne- og ryggplager, men ikke om konsultasjoner høsten 2011 på grunn av utslett under foten, eller at legen forskrev reseptbelagt Dermovat-salve for dette. Spørsmål om dette var grovt uaktsomt, og om selskapets innsigelse om dette var tilstrekkelig klar, og dermed gitt uten ugrunnet opphold, jf. fal. § 13-13. Nemnda bemerket at et avslag forutsatte at forsikrede grovt uaktsomt hadde forsømt opplysningsplikten ved tegningen. Først under klagebehandlingen anførte selskapet at forsikrede hadde utvist grov uaktsomhet og nemnda konkluderte med at dette ikke var uten ugrunnet opphold etter fal. § 13-13.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1984) fylte 28.2.13 ut helseopplysninger, og ga tilleggsopplysninger 14.3.13. Følgende spørsmål ble besvart slik:

Spørsmål: Har du i løpet av de siste 5 år blitt undersøkt eller behandlet av lege, psykolog, fysioterapeut, kiropraktor, eller lignende?: Nei.

Spørsmål: Bruker du eller har du de siste 5 år brukt reseptbelagte medisiner regelmessig eller i perioder?: Paralgin Forte i forbindelse med operasjon, kort periode.

Forsikrede opplyste om plager med høyre kne og ryggglidelser, og selskapet tok reservasjoner for dette.

Det fremgår av fastlegejournalen at forsikrede i tidsrommet 16.8.–4.11.11 oppsøkte legen seks ganger pga. utslett under føttene og at han fikk resept på Dermovat. Legen konkluderte i november med at det sannsynligvis var Pustulosis Palmeris et plantaris, noe forsikrede var enig i at det minnet om. Den 4.11.11 er notert at salven hadde god effekt.

Fastlegen noterte i november 2014 at forsikrede de siste fire årene hadde hatt flere timer med morgenstivhet. I desember 2014 heter det at han etter 2011 hadde hatt "residiv utbrudd med mutouloosis palmoplantaris som responderer godt på Dermovat." Utover i 2015 er notert sterke smerter i hender og knær, og at forsikrede ble henvist til revmatolog.

Epikrise fra Revmatologisk avdeling, ..., 9.2.15 viser at forsikrede hadde hatt økende leddsmerter de siste fire årene, at han har psoriasis, og at det er tenkelig at han har psoriasisartritt. I notat 15.7.15 fra samme sted fremgår at tilstanden har vært oppfattet som psoriasis artropati.

Infotrygd viser at forsikrede har vært sykemeldt fra 25.8.14. I en arbeidsevnevurdering 21.7.15 heter det at forsikrede har hatt kroppslige plager i mange år, og at han de siste 4 årene har vært plaget med uttalt morgenstivhet over flere timer, diffus hevelse i fingre og intermitt varme, røde, hovne kne. Videre at han fikk diagnosen psoriasisleddgikt i mars 2015. Han mottar arbeidsavklaringspenger fra 31.7.16.

Forsikrede har opplyst at han ble sykemeldt i august 2014 på grunn av psoriasis artritt. I telefonsamtale med selskapet 27.11.15 etter å ha gitt selskapet fullmakt til å innhente opplysninger medio august 2015, og utvidet fullmakt primo oktober 2015, ga forsikrede ytterligere opplysninger.

Selskapet avslo kravet 5.1.16 og tok reservasjon for Psoriasis med leddlidelse. I brevet viser selskapet til fal. § 13-2 annet og tredje ledd, og anførte at selskapets ansvar kan falle bort eller reduseres "når forsikringstaker på en kvalifisert måte har forsømt opplysningsplikten. Med uaktsomhet menes at du ikke har vært i tilstrekkelig aktsom god tro da du svarte på spørsmålene som ble stilt i egenerklæringen". Selskapet benyttet også formuleringene "ikke var tilstrekkelig aktsom ...", "du burde ha opplyst ...", "du burde ha svart ja på spørsmål ...", og "innfortolket en svært innskrenkende forståelse av spørsmålene som ble stilt og at dette ble gjort for å unngå å opplyse om disse forholdene".

I brev 26.10.16 til nemndas sekretariat karakteriserte selskapet forsikredes handlemåte som "grovt uaktsom".

Forsikrede bestrider at selskapet kan innta en ny reservasjon i dekningen. Da han ga helseopplysninger hadde han glemt utslettene under foten i 2011, og at han fikk Dermovat for dette. Problemet var forbigående, og han så ikke på dette som en sykdom. Den psoriasis-artritt som er årsaken til hans uførhet, er noe annet enn det utslag av pustuløs psoriasis han hadde i 2011.

Selskapet anfører at det var grovt uaktsomt ikke å opplyse om gjentatte konsultasjoner for hudproblemer høsten 2011, at legen hadde ment at dette sannsynligvis var pustulosis palmoplantaris som er en type psoriasis, og at forsikrede hadde fått resept på Dermovat. Selskapet ville da tatt samme reservasjon som det nå har tatt. Forsikrede opplyste i telefonsamtalen 27.11.15 at han i 2013 var kjent med at han hadde psoriasis. Selskapet stiller seg uforstående til at andre lidelser var mer dominerende. Selskapets avslag og begrunnelse er tilstrekkelig og fremsatt i tide etter fal. § 13-13, og selskapets reservasjon for psoriasis er gyldig, jf. fal. § 13-2 annet og tredje ledd, og § 13-3. Uttalelsene 2016-473 og 2012-639 gjelder andre situasjoner.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser flere rettslige spørsmål. Det er tale om en uføredekning, tegnet i mars 2013, hvor krav ble fremsatt høsten 2015. Etter fal. § 13-4 annet ledd kan forsikringsselskapet etter utløpet av fristen på to år, bare påberope seg forsømmelse av opplysningsplikten dersom den forsikrede har utvist svik eller grov uaktsomhet.

I avslagsbrevet 5.1.16 viste selskapet til fal. § 13-2 annet og tredje ledd. Annet ledd gjelder tilfeller hvor opplysningsplikten er forsømt i andre tilfeller enn ved svik, som behandles i første ledd, og bestemmelsen omfatter tilfeller hvor "det ikke bare er lite å legge vedkommende til last", dvs. også mildere former for uaktsomhet enn grov. Etter det nemnda kan se var det først i brevet 26.10.16 til nemndas sekretariat som selskapet karakteriserte forsikredes handlemåte som grovt uaktsom, jf. sitatene foran av selskapets omtaler av handlemåten. Gitt betydningen av selskapets rubrisering av forsikredes handlemåte etter fal. § 13-4 annet ledd siste punktum, mener nemnda at beskjeden om dette ikke ble satt frem "uten ugrunnet opphold" etter at selskapet var blitt kjent med det forhold som medfører at reglene i kapittel 13 fikk anvendelse. Etter nemndas syn, kunne selskapet allerede i avslagsbrevet ha opplyst forsikrede om hvilken skyldgrad det mente at han hadde utvist.

Forsikrede har videre anført at selskapet i 2015 ikke kunne ta en ny reservasjon i dekningen. Nemnda legger til grunn at selskapets rett til å påberope seg mangelfulle opplysninger også på dette punkt er falt bort.

Konklusjon: Forsikrede gis medhold.

Uttalelsen er enstemmig.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim, Mildrid Felland, Gro Farestvedt, Paal Bjønness og Ingebjørg Kiil.